

Előfizetési árak:
 egész évre 4 frt, félévre 2 frt,
 negyedévre 1 frt.
Egyos szám ára 5 kr.
 hirdetések mérsékelt árák szerint.

A lap megjelenik minden va-
 sárnap
 Felelős szerkesztő:
FUCHS ANTAL

KÖZÉRTDEK

Szerkesztőség: Arpád-ut 20.
 Ha a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Keziratok vissza nem adtnak.

Kiadóhivatal: Arpád-ut 20.
 Ha a lap anyagi részét illető közle-
 menyek és előfizetési penzek küldendők
 Kiadóulajdonos:
FUCHS ANTAL

UJPEST- ÉS RÁKOSPALOTA KÖZSÉGEK TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA

Harmincz év.

Most kedden lesz harmincz éve annak, hogy a magyar nemzet nagy lelkesedéssel, a király iránti szeretet legforróbb érzelmével feltette a király fejére Szt. István koronáját.

E napon felujul szívünkben a szeretet lángja és hazafias ihlettel, királyunk iránti rajongás minden erejével gondolunk vissza arra a napra, a melyen a király a nemzettel kibékült.

Ez ünnepség nemcsak egyszerűen királyavatás volt, mely az uralkodónak trónt, hatalmat biztosít és az alkotmány értelmében lekötí az alattvalók hódolatát, hanem a magyar nemzet legfőbb, ragyogó ünnepe volt e nap. A legnagyobb szeretet tett ma szíves, ragyogó ünnepe volt e nap. A legnagyobb szeretet tett ma szíves, ragyogó ünnepe volt e nap.

A nemzet örömmámorban ringatózott és ma is, büszkeséggel telt hála, erős hit és törhetetlen bizalom tölti el keblünket, a mikor az ünnep emléke felujul szívünkben és megrezgetteti szívünkben a szeretet hurjait, hogy annál hangosabban és lelkesebben szólalhasson meg ajkunkon.

Ilyen szeretet és rajongást csak egy nemzet tud tanusítani, — a magyar nemzet, mely ezer éven át mindig kész volt vért és életét áldozni a királyért és hazáért.

Ez a koronázási nap egy régi korszakot zárt be, s egy új korszakot nyitott meg a magyar történelem aranybetűkkel irt lapjain. A felkent király halántékára helyezett szent korona e napon újra felragyogott és régi fényében tündökölt ismét. Fényességével árnyékba borította a közelmúltat, mi alatt messze bevilágította a jövőt, a magyarok ígért földjét.

Jól tudjuk, hogy milyen időket élt a magyar nemzet a koronázás előtt.

Az önkényuralom rabigája alatt állott a haza. Hazánk szétdarabolt részei egy idegen birodalomnak lettek tartományai, melyeknek semmi joguk sem volt, minden kötelességüket ez a szó fejezte ki: *engedelmesség*.

Idegen kormány, — idegen katonaság védelmére támaszkodva, idegen hivatalnokokkal, idegen törvények alapján, idegen nyelven igazgatta az országot.

A magyar nemzet némán tűrte fájdalmát. Nem jajdult fel, nem ellenkezett. Lelkébe zárta elhalt és élő nagyjai iránt érzett kegyeletét s titkon ápolgatta a szeretet tűzét a nemzeti eszmék oltárán.

A nemzet nem csüggedt el, a multon okulva a jövőben remélt. Várta a zivatar elvonulását, tudta, hogy majd felkel az igazság — a szabadság napja, hogy ragyogásával és fényes sugaraival bevilágítsa a nemzet boldogságát.

És a nemzet nem várt hiába.

Az önkényuralom gyenge fundamentuma összeomlott és in a magyar nemzet hozzá kezdhetett az alkotmány újraépítéséhez.

A jóságos gondviselés megvilágosította az uralkodó elméjét, meghihlette szívét s megedzette akaratát.

Deák Ferencz nagyszelleme, bölcsesége létre hozta a kiegyezést, a magyar nemzet és uralkodója közt létre hozta a harmoniát és a népek természetes joga, valamint a magyar alkotmány írott törvényei alapján megtörtént a kibékülés, a magyar nemzet szabadsághajnala kiviradt.

Azóta gazdaságunkat, iparunkat, kereskedelmünket, igazságszolgáltatásunkat, törvényhatóságaink igazgatását, egyházi és iskolai ügyünket, tudományunk, irodalmunk, nyelvünk művelését magunk intézzük függetlenül e szabad hazában.

A régi, rendi Magyarország helyett az új, nemzeti Magyarország lett megalkotva.

Széchenyinek, a „*legnagyobb magyarnak*” szelleme volt velünk, az vezetett, annak a szelleme termékenyítette meg munkánkat úgy, hogy harmincz év alatt századokra menő munkát voltunk képesek teljesíteni. Ez hozta létre megnemesített mezőgazdaságunk felvirágzását; — a nagy gyári vállalatok százainak füstölő kéményeit; — vasutaink roppant hálózatát; — kereskedelmünk óriási nagyságát, a melyek mind-mind egy eszmének: a magyar nemzeti állam megerősítésének állanak szolgálatában.

Ennél fogva a június 6-dika legyen nekünk a legnagyobb ünnepünk, az a nap, a melyen a nemzet a legnagyobb örömmel és lelkesedéssel tette I. Ferencz József királyunk fejére Szent István koronáját.

E napon emeljük fel szívünket, lelkünket a Mindenhatóhoz, s kérve-kérjük, hogy szeretett királyunkat, bölcs uralkodónkat a nemzet és a haza boldogítására az élet legvégsőbb határáig tartsa meg számunkra.

Az ország békéjét a nemzet és szeretett királya között, — a kinél nagyobb és népszerűbb királya Mátyás király óta nem volt a magyarnak, — ne zavarja meg semmi esemény, hadd élvezze egyszer amugy igazában boldogságát a magyar.

Éljen a király!

Képviselőtestületi gyűlés.

Ujpest község képviselőtestülete pénteken e hó 4-en gyűlést tartott, amelyen igen fontos ügyek nyertek elintézését. Így a többek közt kimondottak, hogy az új község ház építése a községben folyó aszfalt járda- és utazakövezési munkáin kívül csatornázási munkálatok költségeit egy 900000 ftos kölcsön fel-

vetelével fedezik. A multkor módosított szervezési szabályrendeletet az alispán vissza-küldte pótlás végett. A képviselőtestület a pótolni kívánt részeket csak részben módosította, lényegében azonban álláspontját fenntartotta. Valószínű, hogy újra visszakérül a képviselőtestülethez és sokáig nem lesz abból szabályrendelet.

A gyűlés részletes lefolyása a következő: A tárgysorozatot tárgyalása előtt bejelentette a bíró, hogy Kolozsváry Gyula rendőrkapitány áthelyeztetett Budapestre s ez alkalomból megleghangu búcsúiratot intézett a községhez.

Kolozsváry Gyula rendőrkapitány eltávolítását és áthelyezését sajnálattal veszi tudomásul a képviselőtestület és ennek a jegyzőkönyvben is kifejezést ad.

A napirendre kitűzött tárgyak sorbavétele előtt Mady Lajos önálló indítványát tárgyalta a piac kelleosztása ügyében. Mady a régi állapot visszaállítását kívánja, mert a kelleosztás állat nem hogy elérték volna a kitűzött célt, hanem megdrágították az élelmiszerek árát és a templomteri kereskedők üzletét rontották meg.

E tárgyban egy 9 tagú bizottságot küldtek ki, amely ezt az ügyet vizsgálat tárgyává teszi és javaslatot tesz a piac rendezésére vonatkozólag.

1. A jóváhagyott építési szabályrendelet meghirdetése.

Az oly regen vart építési szabályzat vegre leérkezett; most már van alap a melyon az építkezéseket az előljátság ellenőrizéhezi. Valószínű, hogy az e teren eddig tapasztalt szabálytalanságok es visszatelesek megszűnnek.

Elhatározták, hogy azt kinyomatják es darabonként 10 krjával árusítják az érdeklődőknek.

2. Tárgyaltatt a vármegyei alispán rendelete, a melylyel az új szervezési szabályrendeletet visszaküldi, hogy annak egyes szakaszait a tőgyeszi vélemény értelmében módosítsa a képviselőtestület.

Az előjáróság következő határozati javaslata lett elfogadva:

Ujpest község szervezési szabályrendeletének a törvényhatóság 172/95. kgy. határozata értelmében való módosítása alkalmából tárgyalás alá vételven vármegyei ngs. alispán ur f. évi 17383. számú rendeletéből kifolyólag a megyei tiszti ügyesség 144. sz. véleménye, a mely a betérjesztett szabályrendelet következő szakaszait kívánja megváltoztatni.

Kifogásolja az ügyeszi vélemény, hogy a ket jegyző fizetése között 300 frtnyi különbség van a köziz. jegyző javára, holott mint mondja az ügyesség következetes álláspontja mindenkor az volt, hogy egy községben szolgáló jegyzők között törzs fizetes tekintetében különbség ne tétessék.

Ujpest község képviselőtestülete, miután véleménye szerint teljesen törvényes állásponton volt, kifogásolt határozatának egyhangulag való megállapítása alkalmából azt alább felsorolt indokai alapján a hivatkozott ügyeszi vélemény daczára fentartani határozta, mert a község sarkalatos önrendelkezési joga (az 1886. évi XXII. t.-cz. 21-ik §-a szerint) a szabályrendelet alkotás, a mely felsőbb hatóságai részéről nyeri a végrehajthatóságához szükséges jóváhagyást, mégis a statutum alkotási jog érvényben tartása mellett csak annyiban bírálható felül, hogy nem-e ütközik a törvénybe es felsőbb hatósági rendeletekbe, illetve megfelel-e azoknak, nemkülönben, hogy annak végrehajtása esetén nem hárit-e a községre olyan terhet, mely annak teherviselési képességével arányban nem áll? Az első felteves vagyis, hogy ezen határoza

akár teteles törvénybe, akár jogerős felsőbb-hatalmági szabályrendeletbe avagy egyéb rendelkezésbe ilközne, a képviselőtestület tudomása szerint nem áll, mert a jegyzői fizetés maximumát megállapító rendelkezés sem törvényhozási sem szabályrendeleti uton nem hozott.

A mi a második irányadó szempontot a teherviselési képességet illeti, ugy a czélba vett és nem kifogásolt fizetésemeléseket illetőleg, valamint a jelenleg kifogásolt 300 frtot illetőleg a többször említett ügyészi vélemény számszerűleg megfelel és ezen a tényállásnak és helyi viszonyoknak is megfelelő indokolás képezi legfőbb consequentiáját a többször említett határozat eredeti alakban való fentartásának.

De az évtizedes gyakorlat is ezen határozat fentartása mellett szól, mert a jelenleg módosítás alatt álló szabályrendeletet a törvényhatóság 1892. évi okt. hó 11-en tartott közgyűlésen hagyta jóvá anélkül, hogy a tiszti ügyesség csak kívánta is volna azon jelen határozat ellen felhozott elvnek a megvalósítását, hogy egy községben alkalmazott jegyzők ugyanegy törzsfizetéssel bírnának, de a képviselőtestület biztos tudomása szerint nem alkalmazták ezen elv a szomszédos R.-Palota községnek a közelmúltban jóváhagyott szabályrendelétének sem, a hol a nagyobb munka, felelősség és jogkörrel felruházott jegyző szintén nagyobb díjazásban részesül. De ezen útszónak a felemelt fizetések arányában fentartásának a képviselőtestület a méltányosság is vezette, a mennyiben halmozottabb munkakörrel ellátott tisztviselőket arányos díjazásban is kívánta részesíteni.

Az ügyészi vélemény módosítandónak találja a segédjegyzőkre vonatkozólag tervbe vett azon rendelkezést, hogy az adóügyi osztályban csak másodosztályú segédjegyző legyen. Helyesebbnek véli, ha a segédjegyzők csak I. és II. osztály szerint különböztetnek meg s azt, hogy ezek közül ki kerüljön a közgazdatisi, ki az adóosztályba, az előjáróságra bízni. A községi képviselőtestület az ügyészi véleményét magáévá teszi és ennek megfelelőleg az idevágó §-usokat a szerint módosítja:

Az ügyészi vélemény a 11. és 13. §§-okat is módosítandónak találja, jelezven, hogy a törvény általában a jegyzőnek biztosítja (többek közt), hogy a községi képviselőtestületi gyűlés egybehívását ő is kívánhatja, nemkülönben, hogy a képviselőtestület tanácskozása elé viendő tárgyak jegyzékét, az előjáróság, illetve a bírótól együtt állapítja meg, végül, hogy a képviselőtestületi gyűléseken annyiszor, a mennyiszor felszólal meghallgató, mindezen jogokból tehát az adóügyi jegyző sem zárható ki.

A községi képviselőtestület magáévi teszi az ügyészi véleményét s ennek megfelelőleg a 11. és illetve 12. §-t a szerint módosítja:

Az ügyészi vélemény szerint a 12. §-ban foglalt azon kitétel, hogy a községi számadások megvizsgálására kitűzött írásban a főszolgabíró vagy kiküldött szolgabíró elnököl, ugy módosítandó, hogy a kiküldött szolgabíró helyett törvényhatósági kiküldött felelős egyben ugyanott a díszelnökségre vonatkozó rendelkezést törölni véleményezi.

A képviselőtestület az ügyészi véleményét elfogadja, habár az eredeti szöveg a vármegye által kiadott mintaszabályrendelet szövegével, melyre az ügyesség máskülönben hivatkozni és támaszkodni szokott, megegyez.

Kifogásolja az ügyészi vélemény, hogy a régi szabályrendelet 13. §. b) pontjában a gyűlési jegyzőkönyvek szerkesztésére vonatkozólag ezen kitétel: rendes szerkesztésük iránt a szükséghez képest az elnök által az utasítás megadandó kihagyatott s annak újból való felvételét javasolja, mert a mintaszabályrendelet előírja, az ettől való eltérés pedig jelen esetben mivel sines indokolva.

A képviselőtestület ezáltal nem helyezheti magát az ügyész álláspontjára, nemcsak azért, mert a kitételnek elhagyása sem törvénynyi, sem kormány, sem törv. hatalmági hatályban levő szabályrendelettel nem ellenkezik, hanem meg azért is, mert az ügyészi véleményben hivatkozott mintaszabályrendelet sem írja elő, hogy a jegyzőkönyvek rendes szerkesztésük iránt az utasítás az elnök által adandó meg, végül es legfőképpen azért, mert a jegyzőkönyvek helyes és rendes vezetése magában értendő köteles-

sége a jegyzőnek s ha az a jegyzőkönyv nem helyesen és rendesen van szerkesztve, a képviselőtestületnek mindig módjában van a rendes és helyes szerkesztésre nézve az utasítást megadni. Így is értelmezendő a mintaszabályrendelet idevágó kitétele s mert ezen rendelkezés, bár felesleges, de mert a mintaszabályrendelet előírja, 12. §. b) pontjának régi szövegéből törölt mondat »az elnök által« szavak kihagyásával meghagyandó.

Meghagyandónak tartja az ügyészi vélemény a 25. § azon törölt kitételét, hogy a bíró »a képviselőtestületi és előjárósági ülések elé tartozó ügyeket előterjeszti« azért, mert a mintaszabályrendelet előírja.

A községi képviselőtestület ezen kitéttel törölnönek találta a módosításkor és törölnönek találta most is, mert a bíró ezen nem annyira jog — mint kötelességei közé utalt rendelkezés akkor, a mikor a bíró soha semmiféle tárgyat a tanácskozásnak tényleg elő nem terjeszti s a mikor az előadói tisztelet a 29. § 3. bekezdésében foglaltak szerint, de tényleg is, a jegyző teljesíti, merőben illuzorius.

A képviselőtestületet, a mikor a szabályrendeletet módosította, azon elv vezérelte, hogy mindenkinek jogkörét és kötelességeit szigorúan präcizírozza s a szabályrendelet egyes szakaszaiban foglalt ellentmondásokat korrigálja. Azzal, hogy a kérdésben forgó mondatot a módosításkor törölni határozta, a bíró és ugyanez a főjegyző kötelességei közé is felveve levő rendelkezést a bíró kötelességei közül elvonva a főjegyző kötelességei közt hagyva meg, az ellentmondást kiegyenlítette. Ebben a véleményben van a képviselőtestület a jelenben is, miből következik, hogy a kérdésben forgó kitételek törölését ezáltal is határozattá emeli.

Az ügyészi vélemény kifogásolja a szab. rendelet azon módosítását, hogy a bíró 20 frt erejéig csak a főjegyzővel együtt utalványozhat s ezen jogot egyedül a bíróról véli ruházni.

A képviselőtestület, az ügyészi vélemény ellenére, ezen módosítás fenntartását határozza el. Abból indul ki ugyanis a képviselőtestület, ezáltal is, hogy a mennyiben a községi törvény megadja azt a jogot, hogy saját belügyeiben határoz és szabályrendeleteket alkot, de mert továbbá a vármegye által kiadott pénzkezelési szabályrendelet is az utalványozás jogát alapjában és egész teljességében a képviselőtestületre ruházza, a törvényadta s a penzkezelési szab. rendeletben biztosított ezen jogát, a törvény és penzkezelési szab. rendelet korlátain belül, különös tekintettel az okszerűségre s a penzkezelés körül szükséges elővigyázatra, kiaknazza. A községi képviselőtestület, amikor határozattal meghozta, nem felejtette szem elől hogy a község sok czimre osztott költségvetésnek egybeállítása a jegyző kötelességei közé tartozik, hogy a költségvetés betartásáért ő is felelős, felelős a közpénztári számadások összeállításáért is. Mar pedig ha Újpesten, ahol a 20 frtyi összegekben alul való utalványozás szükségse tömegesen és naponként beáll, az ő tudta és ellenkezője nélkül eszközöltenek kiadások, ugy a költségvetés betartásáért, a számadások helyességéért a jegyző felelős nem lehet. Ha tehát a községi képviselőtestület ilyen intézkedésre határozza el magát, az a szabályrendeletben kifejezést nyerhet, mert törvénybe nem ilközik, mert a képviselőtestület — ez esetben teljes öntudattal elt azzal hogy a penzkezelési szabályrendelet 30. §-ában elő sorban neki fenntartott jogát, a felelőség megosztásának elvénél fogva részben az előjáróságra, részben a bíró és jegyzőre ruházza, annál inkább, mert hiszen az utalványozás jogát egész teljességében magának tarthatná fenn, esetleg egy-egy tagját bízhatna meg az utalványozások eszközölésével.

Nagyon természetes, hogy a képviselőtestület nem ezolyan itt a bírónak azon törvényben betöltött jogát konfliktálni, hogy sürgős és elodázhatlan esetekben 20 frt erejéig saját hatáskörében és felelősségében utalványozhat és csak präcizírozni akarta az ily természetű és rendes utalványozások közli különbségeit.

Az ügyészi vélemény kifogásolja a 29. §. első bekezdésének tételét, mely arról szól, hogy a jegyző hivatása buzgalom, részrehajthatlanság és fontos helyzetének teljes elterése által kiérdemelni az egész község bizalmát.

A községi képviselőtestület kihagyandónak találta e pontot, mert szabályrendeletében tisztán rendelkező intézkedéseket és nem locuscommunisokat akart beilleszteni. Az, hogy a jegyző hivatása közé tartozik a buzgalom, a részrehajthatlanság és fontos helyzetének elterése, magától értelődő dolog, mert, ha hivatásának bármely ága ellen vét, az ide vonatkozó feyelmi törvény szerint fenytettelek. A mennyiben azonban az ügyészi vélemény ezen pont meghagyása mellett azzal érvel, hogy annak kihagyása félreértésekre adhat alkalmat, az eredeti szöveg meghagyását határozattá emeli.

Az ügyészi vélemény a jegyző magánmunkálatainak díjait a régi szövegben foglalt tételék szerint meghagyandónak véli azzal a módosítással, hogy a leltározási díjakra nézve az 1894. évi XVI. cz. 122 §-a értelmében kiadandó belügm. rendelettel megállapított díjak lesznek követelhetők, továbbá, hogy a magánmunkákra a községi penztár által beszerzett nyomtatvány és papír fel nem használható, végül, hogy szabályzandó az is, hogy kit illetnek meg ezen jövedelmek s mennyiben van jogosítva az adóügyi jegyző s más jegyző is magánmunkálatokat felvállalni és teljesíteni, mennyiben használhatók fel erre a jegyzői irodák alkalmazottjai.

A képviselőtestület, habár tudatában van annak, hogy a magánmunkálatok után megszabott régi díjtételek alacsonyok s habár nem hagyhatja figyelmen kívül, hogy a magánmunkálatok elvállalása a közig. jegyzőnek szerzett jogát kezezi, mégis mert ezen jog adományozása óta a község nagyfokú fejlődése következtében magánmunkálatok is nagy mérvben szaporodtak, a mely követelményeknek a közig. jegyző fizikai okokból el nem tehet, mindezeknél fogva a képviselőtestület a régi díjtételek meghagyását határozattá emeli és a magánmunkálatoknak részben való elvállalhatását az adóügyi jegyzőre ruhazza és mindezeket egy külön szakaszban szabályozza.

Az ügyészi véleményhez képest a 32. §-nak és 33. §-nak régi szövege visszaállítatik. Előbbi arról szól, hogy a segédjegyzők az előjáróság által más osztályokba is elhelyezhetők, az utóbbi pedig, hogy bármiféle hivatalos okmány aláírására a segédjegyzők a bíró beleegyezésével bízathatnak meg.

Ezek után utasított a községi előjáróság, miszerint a képviselőtestület ezen határozatait vármegyei jóváhagyás elé terjessze.

3. Előjárósági előterjesztés a község által felvenni szándékolt kölcsön tárgyában.

Az előterjesztés elfogadásával kimondta a képviselőtestület, hogy az alábbi költségek fedezésére és pedig:

Járdakészítésre	306415.76
Útcakövezésre	128602.65
Új község ház építésére	200000.—
A múlt évben az Arpad-úton esz-	
között kövezési és aszfaltozási	
munkák költségeiből még fenn-	
álló tartozás fedezésére	41104.—
Régi községi kölcsön kifizetésére	18994.06
Csatornahálózat összeköltetésére	12673.92
A jövőben teljesítendő munkák	
és közszükséglet fedezésére	150000.—
Kölcsön beszerzésnél előálló 6	
havi interkalaris kamat és er-	
tekkülönbözétekből előálló hiány	
fedezésére	45921.35
Összesen tehát:	902711.74

kölcsönt vesz fel kerek számban 900.000 frt összegben.

Tekintve a penzpiac mai kedvező helyzetét ezt most lehet a legalkalmasabban nyelbe ütni csak a vármegye jóváhagyását kinyerjék. Különben a penzfelvetéssel való tárgyalásra s a penzfelvetésre az előjáróság mellé egy 6 tagú bizottságot küldtek ki.

A kölcsönnek nevszerűti szavazás volt; a kölcsönnek elfogadása mellett szavaztak 31-en, ellene keltő u. m. Kárpáti Jozsef és Csepreghy Pal.

Sok fontos tárgy volt még a tárgysorozatra küldte, de az idő előrehaladottsága miatt a gyűlést elnapolták a jövő hetre.

Heti tájékoztató.

Junius hó.

6. vasárnap. Pünkösd vas. Baross Gábor volt kereskedelemügyi miniszter szül. 1848. Loverseny Alagon d. u. 3 órakor.

7. hétfő. Pünkösdhétfő. Berzeviczy Albert, a képviselőház alelnöke szül. 1853. Löverseny Alagon d. u. 3 órákor.

8. kedd. Medárd. I. Ferenc József királylyá koronázott 1867.

9. szerda. Primusz. Daniló, montenegrói trónörökös szül. 1871.

10. csütörtök. Margit. Mihály szerb fejedelem meggyilkoltatása 1868.

11. péntek. Barnabás. Metternich herceg megh. 1859.

12. szombat. Basiliades et. Mazzini, olasz agitátor, szül. 1805.

HIREK.

— **A polg. leányisk. növendékeinek kirándulása.** A polg. leányisk. III. IV. osztály növendékei tanáraik vezetése alatt csütörtökön délután kirándultak az aquincumi romok megtekintésére. Az aquincumi ásatásokat Posta Béla múzeumi ór volt szíves megmagyarázni és emelleg a kirándulás igen tanulságos volt. Az aquincumi romok megtekintése után a római fürdővendéglő helyiségében oszonna volt.

— **A polgári leányiskola ajándéka dr. Wlassics Gyulának.** A polg. leányiskola növendékei által készített és az ezredéves kiállításán nagy feltűnést keltett remek himzésű függőnyt és traperiőt az intézet, a gondnokság és tanfelügyelet határozata folytán Wlassics Gyulának a közoktatásügyi miniszter nejének ajándékozta. A szép ajándékot a napokban adta át Illek Vincze gond. elnök és Gallauner Lujza igazgató a miniszter nejének, a ki ezt a legnagyobb szívvel fogadta, legnagyobb elismeréssel fejezve ki az intézet növendékeinek női kézimunka ügyességéről.

— **Az országgyűlési választók** összehívására kiküldött bizottság teljesen befejezte működését. A választók összes száma 1972 alig 25-tel kevesebb mint az elmúlt évben. A nevezettek amely pontos betűsorban van készítve most beküldetik a központi választmányhoz.

— **A honvéd-tisztképző akadémia** felállítására vonatkozó törvényjavaslat alkalmából az újpesti szabadelvű pártkör báró Fejerváry honvédelemügyi minisztert meleg hangon tartott sürgönyben üdvözölte, a mire a miniszter ugyancsak távirattal a következőkben válaszolt:

Csepessányi Béla urnak az újpesti szabadelvű párt elnökének Ujpesten.

»Az ottani szabadelvű párt részéről a honvéd tisztképzés reformjáról szóló törvényjavaslat benyújtása alkalmával küldött üdvözlőlevelet a leghálásabban hazafias köszönettel mondom. Erős a meggyőződése, hogy a javaslat törvényerőre emelkedve honvedségünk és öszvederőnk fejlődésére üdvös eredménnyel lesz és ekkép új biztosítéka a legmagasabb Trón és szeretett Hazánk megszilárdulásának.»

Báró Fejerváry honvédelmi miniszter.

— **A tanév vége.** Iskoláinkban a tanév lassan-lassan a végre jár. A vizgák e héten és a jövőhetén lesznek, melyekről terjedelmes tudósításokat fogunk hozni, hű képet nyújtandó a közönségnek iskoláink szellemi állapotáról.

— **Gyermekmajális.** Több szülőnek nem éppen huzelgő nyilatkozatából megtudtuk, hogy a szokásos gyermekmajális mult szerdán volt a rákospalotai erdőben. Csodáljuk, hogy az elemi iskolák igazgatói annyi figyelmet sem tanusítanak a sajtó iránt, hogy e majálisról a helyi lapokat értesítették volna, pedig az a legsötétebb Afrikában is szokásos. Talán szüksége lesz még az iskoláknak a helyi sajtóra.

— **A közönség figyelmebe.** Ugy tudjuk, hogy a tanítók nagy része nem szereti, ha a sajtó tanügyi kérdések fejtegetésébe becsúszik, vagy éppen tanügyi dolgokkal foglalkozik, mert különben nem viseltetnének a sajtó iránt oly közönyt, a mint ezt éppen Ujpesten tapasztaljuk. Ez ugyan nem bánt bennünket és nem tart vissza attól, hogy mi a tanügyi joggal ne foglalkozzunk. Igenis, mi ezentul a szent ügy érdekében gyakran fogunk a tanügyi foglalkozni és a tanügyet a közönséggel tárgyalni, tért nyitván lapunkban a közönségnek a véleménynyilvánításra. E célból a következő kérdést intézzük olvasóinkhoz: *Mily véleményvel van a közönség az iránt, hogy az első fu osztályokban*

nők tanítanak? A válaszokat kérjük röviden fogalmazva e hó 11-ig beküldeni

— **Alapszabályjövahagyás.** Az »Ujpesti gyermekbarátság egyesület« alapszabályait a m. kir. belügyminiszterium f. évi 52.424. sz. alatt a bemutatási záradékkal ellátta.

— **Kolozsváry Gyula tavozása.** Abból az alkalomból, hogy Kolozsváry Gyula rendőrkapitányunk a mi őszinte sajnálatunkra megvált az újpesti kapitányság vezetésétől, a következő levelet intézte lapunk szerkesztőségéhez: »A Közérdek« tek. szerkesztőségének helyben. A belügyminiszter ó nagyméltósága elhatározása folytán mai napon az újpesti ker. kapitányság vezetésétől megváltok; ez alkalommal azon jóindulatért, melylyel a vezetésem alatt volt kapitányságot támogatni sziveskedett, elismerésemet és köszönetemet nyilvánítom és arra kérem tartson meg szíves emlékeiben. Ujpest, 1897. június 1. Kolozsváry ker. kapitány. Mi a kapitány ur levére csak azt válaszoljuk, hogy nagyon szeretnénk meg az ő működésével foglalkozni, őt minden alkalommal örömmel támogatni és szorgalmas munkásságát meletetni. Talán lesz még erre alkalmunk!

— **Fülörvosspecialista Ujpesten.** Dr. Guth Samu fülörvos, ki a poliklinikán számos éven át mint assistens működött és jelenleg az ált. munkás betegsegélyező pénztár kórházában rendelő orvos, számos újpesti betegnek kérésére elhatározta, hogy hetenként háromszor, kedd, csütörtök és szombatn d. e. 1/2 12 — 1-ig part-u. 1. sz. alatt, rendelőt tart fülbetegek részére. Örömmel üdvözöljük Dr. Guth ur ez elhatározását.

— **Érdekes műkedvelői előadás.** Folyó hó 19-en (szombaton) a Colosseum összes termeiben újpesti műkedvelői hölgyek és urak, továbbá Lőrinczy Erzsike k. a. az országos színművészeti akadémia drámai tanfolyamot végzett növendéke és az országos magyar színesz egyesület tagjainak közreműködésével, valamint Jánovszky Etelka k. a. a Rákossy Szidi-féle színtanoda növendéke, Fehér Gyula ur a Solymosi Elek-féle színiiskola növendéke és Simon Mariska k. a. Murányi Juliska k. a. Kommer O. k. a. és Székely Janka k. a., Tarján Aladár ur, Bárdy Ödön, Nemez Sándor ur, Torkos Árpád ur, Nogrády Ferenc ur, Borbély Gyula ur és Hentaller Antal ur, színiiskola végzett növendékei felleptével színterül: »Vasgyáros« Ohnel Györgynek nagyhatalú 4 felvonásos színműve Lőrinczy Sándor rendezésével, részben a vitéz török sebesültek javára, előadás után táncvizsgálatom és tréfa zóna — a mint halljuk igen nagy az érdeklődés e jótékony czélú műkedvelői előadás iránt.

— **Villamos.** A nyugati pályaudvartól Rákospalotára az utolsó kocsi június 1-je óta éjjeli 1/2 11 órákor indul. Ez nemesak a rákospalotaiaknak, de az újpesti vasút-utczai közönségnek is alkalmas.

— **Rákospalotai hírek.** A rákospalotai casinó pünkösdpénztárján nyitja meg ünnepélyesen a tekepályát. Lesz versenykuglizás több elmes nyereménytárgygyal. — *Az új róm. kath. templom* építéset már megkezdették a politikai község által adományozott 1600 □ öl területen a Széchenyi-terén. Az építési vállalkozóval kötött szerződés értelmében a templomnak 1900-ban kell elkészülnie. — *Liva József* vállalkozó a községi malom mellett fürdőt épít, egyelőre csak hideg fürdőzésre, majd később gőzfürdővé alakítja át.

— **A vígszínház.** Egyik megelőző számunkban kikeltünk a német szó ellen. Eliteltük a kávéházakat, a vendéglőket, az utczát, még egyes köröket is, hogy társalgási nyelvük a német. Mintha mi adtuk volna meg az impulzust a nagy lapoknak arra, hogy feltékenyen őrzött kincsünket a vígszínházban rendezett német előadások alkalmából a fenyegető veszély ellen megvédjék! És megvédték sikeresen. Mi nagyon örülünk annak, hogy esirájában el tudták fojtani a német muza feleléstésére irányuló terveket, főrekvésüket. Örülünk, hogy szíjjelrombolták azt a gonddal elkészített melegágyat, melyben az elvetett mag már megeredt. A lapok általános és egyhangu tiltakozó megnyilatkozása s a vígszínházban vegbement tüntetés garancia arra, hogy a németek jósokára tanakodni fognak művészetükben gyönyörködöttetni székesfővárosunk közönséget. Sokan, nagyon sokan fáj-

laják, köztük nagyrészen olyanok is, a kik máskülönbben a nyilvánosság előtt erősen kérkednek magyarságukkal. Hogy így a bécsieket megugrasztottuk, ismét egész héten a Trilby uralta a színpadot, mely még mindig nagy közönséget vonz, annyit mindenesetre, hogy a német előadások beszüntetése okozta kőbért, melyet a vígszínház bérleti fizettek, fedezi.

— **Sport.** Az urlovasok szövetekezte a pünkösdi löversenyeket Alagon e hó 6., 7., 10. és 13-án rendezte. A nevezések az első napra igen jól ütöttek ki, dacára annak hogy Bécsben is vannak ugyanazon napokon löversenyek. A budapesti és környékbeli sportszomszjas közönségnek azon része, a mely Bécsbe nem mehet, hihetőleg fölös számban fog Alagra kirándulni.

— **Leletlen anya.** Dellavoda Jánosné szül. Komjáti Teréz újpesti munkásasszony elváltan elt ferjétől. Vele volt néhány hónapos gyermeke, de ez terhére lévén neki eheztetésel akarta a szegény gyermeket elpusztítani. Eleinten a jölelkü házbéliek megkönyörültek a kis gyermekre és etettek, de azután megsokallták az anya leketlenségét és fejelentették a rendőrségnek. A rendőrség a leketlen asszonyt letartoztatta, a kis gyermeket pedig a kórházba adta.

— **Életunt inas.** Tóth Elek 13 éves asztalosinas kedden délután a Ferenc-József rakpartról a Dunába ugrott, de Grakaries Lajos ór észrevette és kimentette. Az inasgyerek azt mondja, hogy gazdája rosszul bánt vele s megunta életet. A mentők szüleinek újpesti lakására vitték.

— **Baross Gabor szobra harangokból.** A vasutasok köréből az az eszme indult ki, hogy a vasminiszter szobra a most fölös gesse vált vasuti harangokból öntösek. Ezt az eszmet a vasutasok közölni fogják a szoborbizottsággal. Az eszme jó.

A közönség köréből.

Ngilt kérdés Hadl József és Klein Ignác urakhoz, mint az újpesti Chevra-Kadischea izr. szentegylet elnök, illetőleg alelnökéhez.

Azon híresztelésekkel szemben, mintha az elhunyt Balog József takarekpénztári főkönyvelő számára, a ki a szent egyletnek nem volt tagja, az egylet intezősege 50 frtért I. osztályu temetést rendezett volna, holott egy I-ső osztályu temetés ára 150 frt, a felháborított kedélyek lecsillapítása vegett nyiltan kerdjük az elnök urakat s ugyan e helyen várjuk a választ arra, hogy e híresztelések a valóságuk megfelelőnek-e vagy sem? Mert tudnivaló dolog, hogy az egyletnek miniszteri jóvahagyással ellátott alapszabályai vannak, a melyben az elnökök jogai határozottan elő vannak írva, azoktól eltérni nem szabad s ha megis eltértek volna, visszaelték jogaikkal s az egyletet károsították.

Több egyleti tag.

Szerkesztői üzenetek.

Közel érdekelte helyben Lapunk szerkesztője még nem kapott választ, az ön közbevető cikkének tehát egyelőre nem volna értelme. Hogy Lapunk szerkesztője mindig ura marad annak a mit allított, na az kisse vastagon is lett oda mondva, azt meg fogja látni. Most a felszámoló bizottság kezében van az egész dolog: még pedig jó kezében. Ok bizonyára kiderítik a valót. Még egy ideig várunk, várjon ön is. Ne tartson tőle, az ügyet elaladni nem hagyjuk.

Med. Dr. Guth Samu

fülörvos

Ujpesten rendel fülbetegeknek:
Part-utca 1 sz. alatt.

Kedden, csütörtökön és szombaton déltől 1/2 12 — 1-ig.

Egy nagy jégszekrény

bármilyen kereskedőnek alkalmas olcsón eladó

Krámer Márkusznál

Árpád- és Erzsébet-utca sarok.

ÁRPÁDFÖLD

Gyönyörű kirándulóhely. Naponta hangverseny, fényes kivilágítás.

Pünkösdvasárnap és pünkösdhétfőn

Nagy kettős hangverseny.

Tűzijáték, confetti, léghajófelszállás bengáli tüzzel, tréfás tombola 200 nyerménnyel, főnyeremény egy remontoir óra lánczczal.

Naponta nagy hangverseny. Szabad bemenet.
Naponta friss halászlé, jó magyar konyha, eredeti magyar borok, Dréher-sör.

Közlekedés a fővárosból: A közuti villamoson vagy a helyi hajón az újpesti állomásig, onnan a kettős hidon át, vagy pedig a szt.-endrei h. é. vasuton az Aquincumig, onnan a Duna felé haladva 5 percnyi séta után Árpádföldre érünk.

Eladó telkek.

Az „Ujpesti kereskedelmi és iparbank“ tulajdonát képező

Földessy-féle telkek

szabad kézből eladók.

A venni szándékozók ez ügyben bővebb értesítést nyerhetnek minden héten **szerdán délután 3–5 óra** közt a bank helyiségében Ujpest, Árpád ut 3. szám.